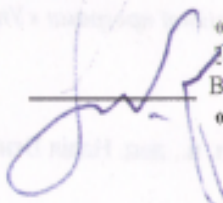

Бердянський державний педагогічний університет
Кафедра менеджменту та адміністрування

«Затверджую»
Завідувач кафедри
Василь КРИЖКО
« 27 » серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти

ПРОВІДНИЦТВО В ОСВІТІ

Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Освітньо-професійна програма	«Управління закладом освіти»
Факультет	гуманітарно-економічний

Бердянськ, 2021

Робоча програма «Провідництво в освіті» для здобувачів другого рівня вищої освіти спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійної програми «Управління закладом освіти»

Розробник: Василь КРИЖКО к.п.н., проф.

Робочу програму схвалено на засідання кафедри менеджменту та адміністрування від « 27» серпня 2021 року (протокол № 2).

Завідувач кафедри

Василь КРИЖКО

Гарант освітньо-професійної програми

Василь КРИЖКО

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 6	Галузь знань: 01Освіта/Педагогіка	Обов’язкова	
	Спеціальність 011Освітні, педагогічні науки		
Змістових модулів – 12	Освітньо-професійна програма: Управління закладом освіти	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180		2021-2022	2021-2022
Мова викладання: українська		Семестр	
		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	Освітній ступень: магістр	Лекції	
		24 год.	14 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	14 год.
		Самостійна робота	
		132	152
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 48:132 (27%:73%)

для заочної форми навчання – 28:152 (16%:84%)

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Провідництво в освіті» є авторським проєктом та артефактом досліджень 2017-2021 рр. Ідея навчальної дисципліни – посилити чинники національної, патріотичної самоідентифікації здобувачів другого рівня вищої освіти. Відповідно до мети та завдань дослідження ми визначаємо провідництво в освіті як самокеровану інноваційну та креативну випереджальну, емерджентну діяльність учасників освітнього процесу, спрямовану на забезпечення прогресу освітньої системи, її структур та успішну самореалізацію всіх учасників цієї системи. Провідництво в освіті ґрунтується на високій усвідомленій відповідальності та феноменах унікального бачення шляхів і ресурсів вирішення традиційних, рутинних ситуацій, сценаріїв. При цьому ми продовжуємо дослідження щодо увиразнення особливостей провідництва в освітній та управлінській діяльності.

Мета навчальної дисципліни «Провідництво в освіті» *полягає* у поглибленні знань здобувачів другого рівня вищої освіти з питань державницької ідеї провідництва в освіті; оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками з питань здійснення провідницької місії в національній освіті; формування у здобувачів другого рівня вищої освіти індивідуальних рис та якостей, які необхідні керівнику закладу освіти для здійснення цієї місії; розвиток у майбутніх керівників та педагогів закладів освіти потреби у методологічному мисленні.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Провідництво в освіті» є:

- формування ключових понять соціогенезу українського етносу та системи національної освіти: «провідник», «провідництво», «агент змін», «новатор», «генератор ідей»;
- дослідження поліативного характеру реформування національної освіти України;
- визначення ролі провідників в становленні та прогресі національної освіти;
- здійснення компаративістського аналізу провідництва в системі НОПП, менеджменту освіти та лідерства;
- дослідження феноменальності та унікальності провідницьких рис та здійснення спроби імплементації їх до структури особистості здобувачів другого рівня вищої освіти;
- характеристика випереджального характеру провідницької місії в освіті та жертвового характеру діяльності особистостей провідників.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

	Компетентності	Результати навчання
Загальні	ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.	РН6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проєкти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.
Спеціальні (фахові)	СК7.Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань. СК 13. Здатність ефективно використовувати особистісний потенціал креативності в генеруванні педагогічних, управлінських та провідницьких ідей.	РН 12 .Здійснювати прогнозування, моделювання педагогічної та управлінської діяльності; РН 13. Здійснювати провідницькі та лідерські функції у вирішенні організаційно-управлінських завдань.

1. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади провідництва в освіті.

Тема 1. Соціогенез українського суспільства та освітнього ландшафту. Філософська синтеза провідництва в освіті. Соціальна реактивація лексеми «провідник». Провідництво в державному управлінні та освітній політиці України та Північного Приазов'я.

Змістовий модуль 2. Витоки ідей провідництва.

Тема 2. Формування концептів наукового менеджменту, наукової організації праці, праксеології. Філософські пароплави в Росії. Рефлексія парадигми «кухарчиних дітей», інтерполяція її до сучасних умов. Ідеологія формування радянської суспільної та особистісної ментальності. Аналіз педагогічної теорії А. С. Макаренка.

Змістовий модуль 3. Провідна верства, еліта українського суспільства – основа провідництва.

Тема 3. Поняття «провідна верства», «еліта» нації. Теорії влади та харизми Н. Макіавеллі, М. Вебера. Теорія якостей (рис) особистості Т. Карлейля. Вплив політичної еліти на «еліту знання» (провідників). Репресивний характер влади щодо національної еліти. Масове винищення освітянської еліти. Поняття «культурного капіталу еліти» Л. Харрісона.

Змістовий модуль 4. Феноменальний характер провідництва.

Тема 4. Поняття «феномен», «феномен особистості» - ірраціональний, психологічний та соціальний контекст. Сингулярність особистості провідника освіти. Структурна парадигмальність організаційної діяльності учасників освітнього ландшафту. А. Мілтс про рівні розвитку людської особистості. Характеристика понять «призначення» та «покликання». Соціальні та педагогічні засоби розвитку самоорганізованої критичності здобувачів освіти. Форми трансляції та соціального увиразнення «невимовних знань» провідника.

Змістовий модуль 5. Визначення провідництва.

Тема 5. Реальність унеможливлення єдиного визначення провідництва. Дослідження визначення «провідництво» в освітніх ландшафтах Нового світу. Пояснення змісту авторського визначення провідництва в освіті. Кореляція масштабу (формату) провідницької місії в освіті та формалізованого визначення провідництва. Наявність концептів «бачення» та «випереджальність» у спробах легітимізації поняття «провідництво в освіті». Перекладацькі реалії в ідентифікації поняття «провідник». Спроби фундаторів національної освітньої політики щодо ідентифікації провідництва в англomовних реаліях. Авторські колокації англomовного «The Guidance», «The Guidance in Education».

Змістовий модуль 6. Риси провідника в освіті.

Тема 6. Аналіз співвідношення понять «риси», «якості» та «компетентності». Риси провідника у творах філософів та класиків української літератури. Риси провідника у документах ОУН-УПА без авторства. Трансцендентальний характер місії провідника. Трансверсальні характеристики провідництва. Здатність до методологічної мислєдїяльності та сценарного мислення. Бачення. Керівник п'ятого рівня. Соціальна відповідальність та особистісна відповідність. Харизматичні риси провідника. А. Ауробіндо – безмовний розум. Теорія потоку М. Чиксентміхалого.

Змістовий модуль 7. Методологія провідництва в освіті

Тема 7. Поняття наукової теорії та методологування миследіяльності. Невизначеність методологічних позицій провідництва в освіті. Спроби методологування провідництва в освіті ресурсами ідеї фреймів та основних функцій місії.

Змістовний модуль 8. Менеджмент освіти і провідництво.

Тема 8. Взаємозамінність та відмінності термінів «провідник», «менеджер», «керівник». Науковий менеджмент та «соціалістичний менеджмент». Сучасні підходи щодо визначення «менеджмент в освіті». Менеджер – спеціальність, посада. Провідник - ?
Управлінська решітка Блейка – Мугтона. Матриця SWOT-аналізу управлінської діяльності. Іцхак Адізес – синоніми менеджменту. Позиції менеджменту та провідництва за К. Мацусіта.

Змістовий модуль 9. Провідництво та лідерство.

Тема 9. Освітнє лідерство — нова управлінська парадигма. Лідерство чи Пласт? Лідерські школи в структурі МОН України та НАПН України. Скільки лідерів потребує педагогічний колектив. Лідерська спроможність. Самореалізація та самоідентифікація особистості в лідерстві. Наставництво та дорадництво. Узагальнений коментар місії та функцій провідника і лідера. Принцип В. Буданова «in, for and of» - в освіті, для освіти та про освіту.

Змістовний модуль 10. Формати провідництва.

Тема 10. Формати провідництва. Формат – вид організаційної діяльності. Три формати загальної провідницької діяльності. Форми вирішення непарадигмальних (позапарадигмальних) проблем. Вчити – вчитися. М. Вудкок і Д. Френсіс про рівні вирішення освітніх проблем. Авторське визначення форматів провідницької діяльності в освіті. Посилення ролі мережевого формату. Креативність та інноваційність у межах кожного формату. Емерджентний характер провідницької місії. Д. Коллінз – формат «керівника 5-го рівня»

Змістовий модуль 11. Ірраціональне в провідництві.

Тема 11. Ірраціональне в провідництві. Діяльність провідника освіти – проєкт самореалізації особистості. Інтуїтивне та ірраціональне в структурі особистості (А. Елліс). Типи ідей творчої діяльності особистості за Р. Декартом. К. Леонгард про акцентуалізацію особистості. В. Скотний про «переливання» ірраціонального в раціональне. Кореляція ірраціонального та жертвовного в провідницькій місії.

Змістовний модуль 12. Жертовність провідницької місії.

Тема 12. Жертовний шлях провідників в освіті. Емерджентність провідництва як маргіналізація статусу провідника стосовно реальної системи освіти. Створення авторських кентавр-систем. Жертовність та віктимність. Чому мудрість привела Сократа до чаші з отрутою? Жертовне провідництво – підсилювач різноманітності освітніх ландшафтів. Жертовність та здатність до самопожертви К. Ушинського, А. Макаренка, В. Сухомлинського, В. Шаталова.

2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с/п	ла	інд	с.р		л	с/п	ла	інд	с.р.
1	2	3	4		6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади провідництва в освіті												
Соціогенез українського суспільства та освітнього ландшафту.	20	2	2			16	20	2	2			16
Разом за змістовим модулем 1	20	2	2			16	20	2	2			16
Змістовий модуль 2. Витоки ідей провідництва												
Формування концептів наукового менеджменту, наукової організації праці, праксеології.	20	2	2			16	20	-	2			18
Разом за змістовим модулем 2	20	2	2			16	20	-	2			18
Змістовий модуль 3. Провідна верства, еліта українського суспільства – основа провідництва.												
Поняття «провідна верства», «еліта» нації. Теорії влади та харизми Н. Макіявеллі, М. Вебера.	14	2	2			10	14	2	-			12
Разом за змістовим модулем 3	14	2	2			10	14	2	-			12
Змістовий модуль 4. Феноменальний характер провідництва.												
Поняття «феномен», «феномен особистості» - ірраціональний, психологічний та соціальний контекст.	14	2	2			10	14	2	2			10
Разом за змістовим модулем 4	14	2	2			10	14	2	2			10
Змістовий модуль 5. Визначення провідництва.												
Пояснення змісту авторського визначення провідництва в освіті.	14	2	2			10	14	2	2			10
Разом за змістовим модулем 5	14	2	2			10	14	2	2			10
Змістовий модуль 6. Риси провідника в освіті.												
Аналіз співвідношення понять «риси», «якості»	14	2	2			10	14	-	-			14

та «компетентності».												
Разом за змістовим модулем 6	14	2	2			10	14	-	-			14
Змістовий модуль 7. Методологія провідництва в освіті												
Спроби методологування провідництва в освіті ресурсами ідеї фреймів та основних функцій місії.	14	2	2			10	14	2	2			10
Разом за змістовим модулем 7	14	2	2			10	14	2	2			10
Змістовий модуль 8. Менеджмент освіти і провідництво.												
Позиції менеджменту та провідництва за К. Мацусіта.	14	2	2			10	14	2	-			12
Разом за змістовим модулем 8	14	2	2			10	14	2	-			12
Змістовий модуль 9. Провідництво та лідерство												
Освітнє лідерство — нова управлінська парадигма.	14	2	2			10	14	2	2			10
Разом за змістовим модулем 9	14	2	2			10	14	2	2			10
Змістовий модуль 10. Формати провідництва												
Авторське визначення форматів провідницької діяльності в освіті.	14	2	2			10	14	-	-			14
Разом за змістовим модулем 10	14	2	2			10	14	-	-			14
Змістовий модуль 11. Ірраціональне в провідництві.												
Інтуїтивне та ірраціональне в структурі особистості.	14	2	2			10	14	-	2			12
Разом за змістовим модулем 11	14	2	2			10	14		2			12
Змістовий модуль 12. Жертовність провідницької місії												
Жертовний шлях провідників в освіті	14	2	2			10	14	-	-			14
Разом за змістовим модулем 12	14	2	2			10	14	-	-			14
Загалом:	180	24	24			132	180	14	14			152

3. Теми лекцій

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Соціогенез українського суспільства та освітнього ландшафту.	2	2
2.	Формування концептів наукового менеджменту, наукової організації праці, праксеології.	2	-
3.	Поняття «провідна верства», «еліта» нації. Теорії влади та харизми Н. Макіявеллі, М. Вебера.	2	2
4.	Поняття «феномен», «феномен особистості» - ірраціональний, психологічний та соціальний контекст.	2	2
5.	Пояснення змісту авторського визначення провідництва в освіті.	2	2
6.	Аналіз співвідношення понять «риси», «якості» та «компетентності».	2	-
7.	Спроби методологування провідництва в освіті ресурсами ідеї фреймів та основних функцій місії.	2	2
8.	Позиції менеджменту та провідництва за К. Мацусіта.	2	2
9.	Освітнє лідерство — нова управлінська парадигма.	2	2
10.	Авторське визначення форматів провідницької діяльності в освіті.	2	-
11.	Інтуїтивне та ірраціональне в структурі особистості	2	-
12.	Жертовний шлях провідників в освіті	2	-
	Разом:	24	14

4. Теми практичних (семінарських) занять*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Провідництво в державному управлінні та освітній політиці України та Північного Приазов'я.	2	2
2.	Ідеологія формування радянської суспільної та особистісної ментальності.	2	2
3.	Поняття «культурного капіталу еліти» Л. Харрісона.	2	-
4.	Соціальні та педагогічні засоби розвитку самоорганізованої критичності здобувачів освіти.	2	2
5.	Наявність концептів «бачення» та «випереджальність» у спробах легітимізації поняття «провідництво в освіті».	2	2
6.	Керівник п'ятого рівня. Соціальна відповідальність та особистісна відповідність.	2	-
7.	Невизначеність методологічних позицій провідництва в освіті.	2	2
8.	Матриця SWOT-аналізу управлінської діяльності.	2	-
9.	Наставництво та дорадництво.	2	2
10.	Емерджентний характер провідницької місії. Д. Коллінз – формат «керівника 5-го рівня»	2	-
11.	Кореляція ірраціонального та жертовного в провідницькій місії.	2	2
12.	Жертовність та здатність до самопожертви К. Ушинського, А.Макаренка, В. Сухомлинського, В. Шаталова.	2	-
	Разом:	24	14

* Зміст практичних (семінарських) занять розміщено в системі MOODLE (<https://edu.bdpu.org>)

5. Самостійна робота*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Соціальні причини реактивації ідеї провідництва в освіті.	16	16
2.	Герменевтичний та філософський дискурс провідництва в освіті.	16	18
3.	Феноменальний характер функціонування провідництва в освіті.	10	12
4.	Визначальні та утаємничені риси провідника.	10	10
5.	Історіографія та соціогенез автохтонного концепту «провідник».	10	10
6.	Провідник в освіті – турбулентний чинник змін освітньої цивілізації.	10	14
7.	Провідники та агенти змін в освіті.	10	10
8.	Провідницька місія в системі чітких державних стандартів та лідерської монополії.	10	12
9.	Провідник освіти як носій Нового просвітництва.	10	10
10.	Емерджентність та ентропійність в провідницькій місії.	10	14
11.	Провідник української педагогіки А. С. Макаренка В. О. Сухомлинський – провідник гуманної педагогіки: віктимна історіографія В. Ф. Шаталов – провідник, покликаний змінити світ	10	12
12.	Сучасні провідники в освіті Запорізького краю	10	14
	Разом:	132	152

*Зміст самостійної роботи розміщено в системі MOODLE (<https://edu.bdpd.org>)

Самостійна робота здобувачів другого рівня вищої освіти з дисципліни «Провідництво в освіті» враховує підготовку доповідей, вирішення педагогічних завдань і ситуацій з питань вибору у прийнятті рішень, написання тез та статей. Заслуховування та обговорення доповідей та вирішення педагогічних завдань відбувається на семінарських заняттях, що поширює знання студентів за окремими теоретичними і практичними питаннями. Крім того, об'єктом індивідуальної роботи є матеріал, який не може бути опрацьований на семінарських заняттях з причин обмеженого часу аудиторних занять.

У процесі викладання курсу «Провідництво в освіті» передбачено написання доповідей. Метою написання доповідей є поглиблене вивчення окремих тем курсу, набуття здобувачами вищої освіти практичних навичок самостійної роботи з літературними джерелами. Процес виконання роботи дає можливість здобувачеві другого рівня вищої освіти проявити вміння знайти та відібрати необхідний матеріал з літературних та інших джерел, проаналізувати та систематизувати його.

6. Методи навчання

Лекція на основі проблемного методу, бінарна – методу діалогу, лекція візуалізація – метод наочності, лекція із запланованими помилками – методу пошуку помилок; лекція-прес-конференція – методу запитань-відповідей; проблемного викладання; порівняльний аналіз, співставлення, бесіди, диспути, дискусії, дебати, розповідь.

При викладанні навчальної дисципліни «Провідництво в освіті» використовуються такі методи активного навчання: вирішення педагогічних ситуацій; рольові ігри; робота в малих групах.

7. Методи контролю

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль. Перевірка та оцінювання знань студентів здійснюється в наступних формах: 1. Оцінювання знань студента під час семінарських занять. 2. Оцінка рівня виконання самостійного завдання. 3. Проведення іспиту. Оцінювання знань під час семінарських занять має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача другого рівня вищої освіти до виконання конкретної роботи та регулюється «Положенням про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у БДПУ» (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/01/Kryterii_ocin_2020.pdf). Системою нарахування балів передбачена максимальна кількість балів під час семінарських занять: 4 бали - (Т1-Т.10) та 5 балів (Т.11, Т.12) – за письмові та усні відповіді. За виконання завдань за результатами самостійної роботи здобувачі отримують: до 3 балів – за складання конспектів лекцій з питань, винесених на самостійне опрацювання здобувачами. Таким чином, за відповіді на семінарських заняттях здобувачі максимально можуть отримати 24 балів, за складання конспектів питань, винесених на самостійне вивчення, - до 36 балів; Оцінювання проводиться за такими критеріями: 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; 2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; 4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій; 5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки. Максимальний бал ставиться за умови відповідності виконаного завдання здобувачем або його усної відповіді всім п'ятьом зазначеним критеріям. При оцінюванні завдань для самостійної роботи увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу).

Всі отримані бали згідно з Методикою переведення показників успішності знань здобувачів вищої освіти перекладається в систему оцінювання за шкалою ECTS.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі другого рівня вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота												Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Змістовий модуль 5	Змістовий модуль 6	Змістовий модуль 7	Змістовий модуль 8	Змістовий модуль 9	Змістовий модуль 10	Змістовий модуль 11	Змістовий модуль 12	50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5		

T1, T2 ... - теми змістових модулів

	Кількість балів					
	Лекція	Практ. робота	Лаб. робота	Сам. робота		Разом
1	2	3	4	5	6	
Змістовий модуль 1.						
Тема 1		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 1		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 2.						
Тема 2		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 2		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 3.						
Тема 3		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 3		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 4.						
Тема 4.		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 4		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 5.						
Тема 5		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 5		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 6.						
Тема 6		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 6		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 7.						
Тема 7		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 7		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 8.						
Тема 8		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 8		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 9.						
Тема 9		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 9		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 10.						
Тема 10		0-2		2		0-4
Разом за змістовим модулем 10		0-2		2		0-4
Змістовий модуль 11.						
Тема 11		0-2		0-3		0-5
Разом за змістовим модулем 11		0-2		0-3		0-5
Змістовий модуль 12.						
Тема 12		0-2		0-3		0-5
Разом за змістовим модулем 12		0-2		0-3		0-5
Разом за змістовні модулі		0-24		0-36		0-50
Екзамен						0-50
Всього						0-100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	добре		BC (добре)

50-64	задовільно		DE (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

(повний комплект методичного забезпечення розміщено в системі MOODLE (<https://edu.bdpu.org>))

1. Навчальна програма
2. Робоча програма навчальної дисципліни.
3. Силабус навчальної дисципліни.
4. Завдання та методичні вказівки до семінарських занять (повний текст розміщено в системі MOODLE (<https://edu.bdpu.org>)).
5. Завдання для самостійної роботи (повний текст розміщено в системі MOODLE (<https://edu.bdpu.org>)).
6. Рекомендована література.
7. Інформаційні ресурси.
8. Питання для самоперевірки.
9. Питання для підсумкового контролю.

12. Рекомендована література

Базова

1. Генеза провідництва в освіті: Колективна монографія / За заг. ред. проф. І. Богданова. К. : Освіта України, 2020. 476 с.
2. Коносуке Мацусита. Принципы успеха. Пер. с англ. М.: Альпина Бизнес Бук, 2008. 125 с.
3. Лебідь Є. Образ духовного провідника у традиції української літератури та поетичному доробку Тараса Шевченка. *Шевченкознавчі студії*. 2008. Вип. 11. С. 45–52.
4. Лунячек В. Е. Педагогічний менеджмент: навчальний посібник/ В. Е. Лунячек. - Х.: Вид-во ХарРІНАДУ «Магістр», 2014. 512 с.
5. Менеджмент в освіті: Підручник / За ред. проф. В. Крижка. — К.: Освіта України, 2020. 438 с.
6. Провідники духовності в Україні: Довідник / За ред. І. Ф. Курас. Вища шк. 2003
7. Провідництво в освіті. Від ідеї до вічності: Колективна монографія / За заг. ред. проф. І. Т. Богданова. Передмова академіка НАПН України В. Андрущенка. – К. : Освіта України, 2017. 368с.
8. Семенець-Орлова І. А. Результативне лідерство в процесі управління освітніми змінами. *Вісник Національної академії державного управління при Президенті України. Серія :Державне управління*. 2015. № 4. С. 107–112.

Допоміжна

1. Аверін М. О. Метод самоорганізації особистості у школі. Мелітополь.:- Вид. полігр. Центр «Люкс», 2011. 320 с.
2. Адизес Ицхак. Идеальный руководитель. Почему им нельзя стать и что из этого следует. М.: Альпина Паблишер, 2013. 264 с.
3. Бех І. Ідея життєтворчості особистості у виховному універсамі В. Сухомлинського. *Наукові записки. Серія :Педагогічні науки*. Кіровоград :Імекс-ЛТД, 2013. Випуск 123 (1). С. 5–7.
4. Гуржій О. І. Український народ: походження, формування народності. *Радянська школа*. 1990. № 1. С. 16-22.
5. Донцов Д. І. За який провід. URL: <http://www.banderivets.org.ua/index.php?page=pages/zmist8/Donzov/hrest/Zayakyi>.
6. Калашнікова С. А. Освітня парадигма професіоналізації управління на засадах лідерства. Київ: Київ. університет ім. Бориса Грінченка, 2010. 380 с.
7. Клочек Г. Константи Василя Сухомлинського :статті. Кіровоград, 2008. 67 с.
8. Кульчицький О. Світовідчужання українця. Українська душа. К.: Фенікс, 1992. 126 с.
9. Леонгард К. «Акцентуированные личности» К.: Вища школа, 1989. 236 с.
10. Липинський В. Листи до братів-хліборобів. Повне збір. Творів. Т. 6. Кн. 1. Київ; Філадельфія, 1995. С. 137.
11. Макіявеллі Ніккольо. Володар / Пер. з іт. Михайло Островерх. Нью-Йорк: G. A. Press, 1976. 162 с.
12. Панок В.Г., Рудь Г. В. Психологія життєвого шляху особистості: Монографія. К.: Ніка-Центр, 2006. 280 с.
13. Силенко Лев. Чому потрібен культ провідника? Що вище розуму? URL: <https://sites.google.com/site/mandrivnyjvolhv/ridna-vira/kn-ri/sylenko/mv/den-33>.
14. Фіглевський М. Біблійні сюжети та християнські мотиви в творах І. Франка / М. Фіглевський // Авраамічні релігії в Україні: історія, етнокультурні взаємовпливи, міжконфесійні взаємини: Матеріали всеукраїнської наукової конференції. Галич, 24 травня 2013. Галич: Інформаційно-видавничий відділ Національного заповідника «Давній Галич», 2013. С. 194–200).
15. Фуллан М. Сили змін. Вимірювання глибини освітніх реформ. Львів: Літопис, 2000. Ч. 1. 270 с.
16. Фурман А. В. Ідея професійного методологування: Монографія. Ялта Тернопіль: Економічна думка, 2008. 205 с. С. 43.

17. Хиллиг Г., Окса М., Моргун М. «Г. Ващенко — педагог от Бога». Мелитополь: МГПУ, 2000. 76 с.
18. Хиллиг Р. Макаренко в год «большого террора». Марбург, 1988. 100 с.
19. Чиксентмихайи Михай: Креативность. Поток и психология открытий и изобретений. Карьера Пресс, 2015. 528 с.
20. Шаталов В.Ф.: Діалог із сучасністю. Філософські виміри шкільної та професійної освіти». Донецьк, 2017. 296 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/diyalnist/nauka/naukova-diyalnist-uvishchikhnnavchalnikhzakladakh/4688> – Нормативно-правова база наукової діяльності у вищих навчальних закладах.
2. <https://sqe.gov.ua/uk-ua/> — Державна служба якості освіти України;
3. <https://www.liga.net/> — інформаційно-довідкова система з нормативно-правової інформації.
4. <http://www.nbuv.gov.ua/> — Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського публікації з питань структури і організації державного управління.